

Je werd wakker, midden in de wereld, deze. Iemand riep me, dacht je.

Wanneer werd jij zo geroepen, dat je dacht: nu móet ik opstaan. Dat je opeens dingen anders ging zien dan je ze daarvoor zag. En dat je dus niet anders kon dan opstaan – en dingen anders gaan doen dan je ze daarvoor deed.

Misschien heb je een keer gesproken met iemand die vertelde dat de figuur van zwarte piet heel veel mensen met wie je dit land deelt, kwetst. En opeens realiseer je je dat die figuur die altijd wel lollig leek rond te springen naast Sinterklaas helemaal niet grappig is. Misschien heb je ooit een documentaire gezien over de bio-industrie. En opeens kun je het niet meer over je hart verkrijgen om vlees te eten. En misschien gaat het niet altijd plotsklaps. Moet je soms even rustig wakker worden. Of dommel je weer half in slaap. Maar dan klinkt nog eens zo'n stem – en dan kun je er niet meer onderuit.

Iemand riep je. Daar gaat het verhaal over dat we hoorden zingen, over Maria van Magdala. Die naam heeft de verteller niet voor niets gekozen. Bij de stad Magdala hadden de Romeinen tijdens de Judese oorlog een afschuwelijk bloedbad aangericht. Dus met die naam laat de schrijver het donker doordreunen van díe oorlog, een opstand die uitliep op de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 van onze jaartelling. Het verhaal begint dan ook in het donker: donker was het nog toen Maria bij het graf kwam. En toch sijpelt er al direct licht door. Want het is dag één! Niet de eerste dag van de week. Zo werd het wel gezongen – en zo wordt het ook vaak vertaald – , maar zo staat het er in het Grieks niet. Er staat: dag één. Precies zoals het er staat in het eerste hoofdstuk van Genesis, het begin van de Hebreeuwse bijbel. Ook daar klinkt op dag één een stem. *Laat er licht zijn*, roept die stem in het donker. En het *werd* licht. Die stem, die klinkt in dit verhaal opnieuw.

Pasen is licht tevoorschijn roepen in het donker van déze wereld; is opstaan tegen de dood. Niet tegen de dood die we elkaar wel gunnen, hoe verdrietig we er soms ook van zijn: oud geworden, in vrede afscheid nemen van de mensen van wie we houden. Nee, Pasen is opstaan tegen de hemeltergende dood van oorlog, van honger, van femicide, van racisme, van homohaar, van eerwraak, van genocide en van kapseizende bootjes op de Middellandse zee. Het gaat over medicijnen vinden tegen de ziektes die onze geliefden veel te vroeg bij ons wegrukken. En: 'dood' gaat ook over al die duizend doden die we tijdens ons leven al zijn gestorven. Als we bang zijn. Moedeloos. Cynisch geworden. Als we geen enkele illusie meer koesteren dat deze wereld anders kan.

Maar je werd wakker, schreef Huub Oosterhuis, in deze wereld. *Wie ga je zijn. Wat ga je doen of laten.* Want wat je hebt gezien, kun je niet meer niet-zien. Je kunt wel proberen weg te kijken of te vergeten. Maar elke keer dat je níet opstaat, terwijl je weet dat je eigenlijk ... elke keer verlies je een beetje van je moed. Herken je dat? Dat je bozig wordt, op jezelf of op iemand die je herinnert aan die stem die jou probeerde wakker te roepen. Wie zoek je, vraagt Jezus aan Maria. Ze moet zich omdraaien, weg van dat graf, om te kunnen zien wie spreekt. Ik dacht: ik staar me ook zo vaak blind op wat me angst aanjaagt of ontmoedigt. En dat moeten we ook durven aankijken natuurlijk. Maar

we moeten natuurlijk niet vergeten om ons vervolgens wel weer om te draaien. Onze blik weer te keren naar wat ons open ademt. Naar wat, naar wie ons helpt om op te staan.

Het evangelie van Johannes vertelt het verhaal over een mens die zijn leven lang opstond tegen de dood in al haar gedaanten. Wie honger had gaf hij te eten, wie door anderen met de nek werd aangekeken heette hij welkom. Zijn graf ligt in een tuin en zo klinkt weer Genesis mee, waar de mens óók in de tuin werd geroepen: waar ben je? *Wat ga jij doen of laten?* Een tuin is in de bijbel een metafoor voor hoe onze wereld ook zou kunnen. In een tuin word je gezocht. Denk ook maar aan de tuin uit het bijbelboek Hooglied, de feestrol die met het Joodse paasfeest wordt gelezen: over een meisje dat haar geliefde zoekt. In een tuin worden we gezien. Veranderen we in bekenden, zoals Huub Oosterhuis dichtte in het lied dat we zo zingen. Net als Maria, die Jezus opeens herkent wanneer hij haar naam noemt. Ik lees erin dat we, als we van deze wereld een tuin willen maken, elkaars namen moeten leren kennen. Op zoek naar verhalen van mensen die andere levens leven dan jij. In een buurthuis, een bejaardenhuis of een Wereldhuis. Wie ben jij? Wat zoek je? In bekenden veranderen, dat is – elkaar herkennen elkaar als mens – niemand meer of minder dan jij of ik.

In een tuin kunnen mensen opbloeien. Zo hebben de schrijvers onze wereld gehoopt. Maar zo is ie nog niet. *Nog ben ik niet opgegaan naar mijn Vader*, laat de verteller Jezus zeggen. Nog niet. Deze wereld is *nog niet* hoe dat grote verhaal haar gedroomd had. *Wij* zijn nog niet hoe het verhaal ons gedroomd heeft. Vooralsnog worden we bij tijd en wijle gek van onszelf.

*Doodziek van ons leugenleven,
ons kijken de andere kant op
ons niet willen weten, ons meedoen.*

Iemand riep me, dacht je. Wat voor stem was het eigenlijk. Er zijn veel stemmen vandaag die een heilig moeten in ons proberen wakker te roepen – een ware kakofonie. Je kunt er haast geen wijs uit worden. Als je twijfelt, kies dan de stem die jou stuurt naar een mens in nood, zegt het bijbelse verhaal waar we hier van zondag tot zondag uit lezen. Kies voor wie niet worden gehoord. Voor wie er niet mogen zijn. Kies ik-zal-er-zijn-voor-jou – die stem.

Het verhaal over Jezus vertelt over een mens die zo alles-of-niets koos tegen de dood dat het hem zijn leven kostte. Met dat verhaal gedenken we mensen die óók opstaan en die daar soms een hoge prijs voor betalen. We breken brood voor onderweg. Om goed te weten: dat visioen vraagt offers, soms kleine, makkelijk op te brengen offers, soms heel grote. Maar als we samen opstaan, kunnen we elkaar dragen.

Iemand riep me, dacht je. Bij name misschien zelfs. En opeens weet je wat je doen moet. Het kan groot en meeslepend zijn natuurlijk, heel soms is het dat... Maar vaker is het dat niet. En toch – voor één mens maak je misschien een wereld van verschil. Je móet bij iemand langs die ziek is. Of: je móet iemand je excuus maken. Je moet ... Hoe groot ook je hart, je faalt vaker dan je lief is. Maar dan komen we hier en zingen we elkaar weer overeind. Schudden elkaar wakker als dat moet. Roepen samen om licht in het donker van deze wereld. Maken samen licht waar we kunnen. Morgen, overmorgen of vandaag – dag één.

*Je werd wakker
midden in de wereld
deze*

*Iemand riep me
dacht je in je droom
en werd wakker*

*Het is deze dag
die vandaag heet
die ook morgen vandaag heet
en overmorgen*

*Wie ga je zijn.
Wat ga je doen en laten.
Morgen overmorgen of vandaag.*

*De wereld is een schreeuwend kraambed.
Een verwilderde tuin waarin gedood wordt en gestorven.*

[...]

*Maar jij hebt handen
die verzachten kunnen.
Opklarende ogen.*

Zo moge het zijn.